

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **D. K.**

skazanego z art. 228 § 3 k.k. i inn.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędzi Małgorzaty Bednarek od udziału w rozpoznaniu kasacji w sprawie IV KK 172/24

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.pk. oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Małgorzatę Bednarek od udziału w rozpoznania kasacji w sprawie KK 172/24

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego D. K. adw. P. K. o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu kasacji w sprawie IV KK 172/24 sędzi Małgorzaty Bednarek. Obrońca w uzasadnieniu wniosku odwołał się do trybu powołania tej sędzi na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy o KRS z 2017 r., wskazując, że z uwagi na treść uchwały 3 Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7),

uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana ustawą o KRS z 2017 r. jest organem sprzecznym z art. 187 Konstytucji RP oraz nie spełnia wymogów niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej. W następstwie tego składy Sądu Najwyższego z udziałem osób powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze, nie stanowią niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą gwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Wskazał również, powołując się także na wyrok ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce, że sama Izba Dyscyplinarna, do której była powołana sędzia Małgorzata Bednarek nie była sądem ustanowionym ustawą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zawierający konkluzję wskazującą, że skład Sądu Najwyższego ukonstytuowany z udziałem sędziego Małgorzaty Bednarek do rozpoznania sprawy kasacyjnej, nie gwarantuje z przyczyn instytucjonalnych i ustrojowych bezstronności i niezawisłości, jest zasadny.

Zajmując takie stanowisko, Sąd Najwyższy odwołuje się do wywodów przedstawionych w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III KK 623/22; z dnia 25 marca 2024 r., III KK 499/23, którymi wyłączono wskazaną sędzię od udziału w rozpoznawaniu spraw kasacyjnych. Wywody te Sąd Najwyższy, procedujący w tej sprawie w pełni podziela, w tym argumentację prawną wyrażaną w płaszczyźnie możliwości stwierdzenia w takim wypadku nieprawidłowej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak i w ujęciu konwencyjnym naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy przez sąd ustanowiony ustawą.

Zatem mając na uwadze te okoliczności należało wyłączyć sędziego Małgorzatę Bednarek od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygnaturze IV KK 172/24, gdyż sąd, w którego składzie by uczestniczyła, nie

spełniałby wymogów określonych w art. 6 ust. 1 EKPC, a postępowanie prowadzone przez taki sąd byłoby dotknięte wadą kwalifikowaną jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Nadto dodatkowym argumentem wskazującym na konieczność wyłączenie tej sędzi do rozpoznania sprawy kasacyjnej są okoliczności skutkujące jej obecnym orzekaniem w Izbie Karnej Sądu Najwyższego i to zaczynając od sposobu jej powołania do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, mającej w świetle m.in. orzecznictwa Sądu Najwyższego charakter sądu specjalnego, w nieprzejrzystej procedurze, a następnie przeniesienia – po likwidacji Izby Dyscyplinarnej – do legalnej Izby Sądu Najwyższego decyzją osoby pełniącej funkcję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, z pominięciem rygorów wskazanych w art. 179 Konstytucji RP. Sąd Najwyższy uznaje, że akty powołania na stanowiska w Izbie Dyscyplinarnej – organie niespełniającym konstytucyjnego i konwencyjnego wymogu sądu niezależnego i bezstronnego ustanowionego ustawą, podjęte wyłącznie w ramach konkursu na stanowiska w tej Izbie, nie obejmują powołania do każdej innej Izby Sądu Najwyższego i tym samym nie wywołują skutków związanych z takim powołaniem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego 24 maja 2024 r., II KK 360/23). Wadliwość pierwotnego powołania, mimo określonego rozwiązania przyjętego w ustawie nowelizującej ustawę o Sądzie Najwyższym, nie może prowadzić do konwalidowania tej pierwotnej wady i uprawniać do orzekania w innych Izbach Sądu Najwyższego.

Reasumując, całość przedstawionej argumentacji prowadzi do stwierdzenia, że skład Sądu Najwyższego z udziałem sędzi Małgorzaty Bednarek ze wskazanych powodów instytucjonalnych i ustrojowych, nie gwarantuje niezawisłości i bezstronności w procedowaniu w przedmiocie kasacji, nie zapewniając zatem prawa do rzetelnego procesu po myśli art. 6 ust. 1 EKPC.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

[PGW]

[ms]

